

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 709

van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**

datum: 8 juni 2021

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Buitenschoolse kinderopvang - Kinderen met een handicap

Het is voor ouders van kinderen met een handicap/beperking niet altijd evident om in buitenschoolse kinderopvang te voorzien. Voor kinderen ouder dan twaalf jaar, die bijvoorbeeld naar school gaan in het buitengewoon secundair onderwijs, is het vinden van buitenschoolse opvang dikwijls nog veel moeilijker. Voor- en naschoolse kinderopvang voor leerlingen die thuis wonen, wordt immers niet altijd aangeboden in scholen van het buitengewoon secundair onderwijs. Ouders zijn daarom vaak aangewezen op hun eigen netwerk.

In het Vlaamse regeerakkoord staat het volgende:

“We zorgen voor voldoende, toegankelijke en betaalbare kinderopvang met een goed evenwicht tussen de verschillende types kinderopvang en een mix van groepsopvang en gezinsopvang, zodat ouders zelf het opvangtype kunnen kiezen. [...] Inclusieve kinderopvang voor kinderen met een handicap en flexibele kinderopvang voor wie niet van negen tot vijf werkt, en occasionele kinderopvang zijn hierbij prioritair.”

1. Kan de minister een overzicht verschaffen van de scholen voor buitengewoon onderwijs die in voor- en naschoolse kinderopvang voorzien?
2. Kan de minister een overzicht bezorgen van de lokale buitenschoolse opvanginitiatieven voor kinderen met een handicap/beperking buiten de schooluren (per gemeente of per regio)? Kan hij het onderscheid maken tussen opvanginitiatieven voor kinderen met een handicap/beperking jonger dan 12 jaar en voor jongeren met een beperking ouder dan 12 jaar?
3. Welke maatregelen neemt de minister om in bijkomende buitenschoolse opvanginitiatieven te voorzien voor kinderen met een handicap/beperking? Welke initiatieven worden in het bijzonder genomen voor de opvang van kinderen met een handicap/beperking ouder dan 12 jaar?
4. In de regio's Leuven, Roeselare-Hooglede-Izegem-Ingelmunster-Moorslede-Torhout-Tielt en Antwerpen-Schilde-Schoten-Brasschaat startte een proefproject voor het vervoer van leerlingen van het buitengewoon onderwijs. In dat kader wordt buitenschoolse kinderopvang georganiseerd voor leerlingen uit het buitengewoon onderwijs, in de nabijheid van een school voor buitengewoon onderwijs of in de nabijheid van de woonplaats van de leerlingen.

Wat is de stand van zaken van dit project? In welke mate biedt het project een oplossing voor bovenvermelde problematiek?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Ben Weyts (769), Wouter Beke (709).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 709 van 8 juni 2021

van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**

1. Scholen die voor- en naschoolse kinderopvang voorzien, hoeven hiervoor geen erkenning of attest van toezicht op te vragen bij Opgroeien. Hierdoor is er geen totaaloverzicht beschikbaar van welke scholen zelf voorzien in een opvangaanbod.

Anderzijds is ook niet meetbaar welke kinderen gebruik maken van het aanbod van een organisator. Zo is het goed mogelijk dat kinderen uit het buitengewoon onderwijs naar de opvang gaan in een naburige locatie, van bijvoorbeeld Ferm Kinderopvang of het gemeentelijk aanbod.

Uit de lijst organisatoren van buitenschoolse opvang die bij Opgroeien een erkenning of attest van toezicht heeft, zijn er slechts twee organisatoren die we duidelijk herkennen als onderwijsverstrekker buitengewoon onderwijs. Het gaat hierbij over Openluchttopvoeding (OLO vzw) en Sint-Lievenspoort (Klein en Wijs).

2. Er worden geen buitenschoolse opvanginitiatieven erkend door Opgroeien die louter kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte opvangen (cf. art. 1 van het kwaliteitsbesluit buitenschoolse opvang). Elke door Opgroeien vergunde, erkende of geattesteerde opvanglocatie respecteert de rechten van het kind en staat open voor de opvang van kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte. In dialoog met ouders en netwerk wordt bekeken hoe de opvanglocatie het kind kwalitatief en inclusief kan opvangen.

Door Opgroeien vergunde, erkende of geattesteerde buitenschoolse opvang staat open voor kinderen zolang zij naar de basisschool gaan. Uit recent onderzoek blijkt dat de meerderheid van de buitenschoolse opvanglocaties ervaring heeft met de opvang van kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte. Kinderen die niet langer naar de basisschool gaan, kunnen in principe niet worden opgevangen in de door Opgroeien vergunde, erkende of geattesteerde buitenschoolse opvang.

Opvanglocaties kunnen voor ondersteuning een beroep doen op ondersteuning van de Centra Inclusieve Kinderopvang (CIK's), alsook op Globale Individuele Ondersteuning (GIO).

3. Het decreet buitenschoolse opvang en activiteiten legt de regie bij de lokale besturen en voorziet in een minder strikte regelgeving (doelregelgeving). Hierdoor kan er beter worden ingespeeld op lokale noden aan buitenschoolse opvang en activiteiten, zodat de participatie van kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte kan bevorderd worden, ongeacht hun leeftijd. Het lokaal bestuur moet bij de realisatie van zijn opdrachten bijzondere aandacht geven aan kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte.

Op termijn is de mate waarin het lokaal bestuur kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte bereikt een indicator die mee het subsidiebedrag zal bepalen.

4. Op 17 juli 2015 stemde de Vlaamse Regering in met de conceptnota 'Leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs'. In de nota wordt een nieuwe werkwijze voor de organisatie

van het leerlingenvervoer voor leerlingen in het buitengewoon onderwijs beschreven. Volgens de conceptnota moet leerlingenvervoer gebaseerd zijn op volgende principes:

- een multimodale organisatie van het leerlingenvervoer. Het principe: het juiste vervoermiddel met de juiste capaciteit op de juiste plaats; openbaar vervoer, carpool (ouders), met de fiets (zelfstandig of begeleid), taxi, ...
- een lokale bepaling van het recht op leerlingenvervoer, waarbij getracht wordt alternatieven te ontwikkelen voor het criterium 'afstand', die rekening houden met de (zorg)noden van de leerlingen;
- buitenschoolse opvang voor leerlingen in het buitengewoon onderwijs, zowel op de locaties van de scholen als op locaties dicht bij de leerling;
- om bovenstaande principes operationeel te maken, werken de scholen in het proefproject met 'verzorgingsgebieden', die onder meer als taak hebben te bepalen welke vervoersvorm voor een rechthebbende leerling ingezet kan worden. Vlaanderen wordt in de conceptnota opgedeeld in verzorgingsgebieden, waarbij de financiële verantwoordelijkheid voor de organisatie van het vervoer en de bepaling van het recht samenvallen (het zgn. "beheersmodel").

Buitenschoolse opvang is dus één van de pijlers van de conceptnota. We hebben reeds heel wat geleerd uit het pilootproject en de evaluatie van de eerste fase (2017-2019). Zo blijkt dat kinderopvang in het buitengewoon onderwijs inderdaad een belangrijke flankering kan vormen van het nieuw concept leerlingenvervoer. Deze opvang is best gesitueerd in de buurt van de woonplaats van het kind, en wordt bij voorkeur inclusief georganiseerd. De tweede pilootfase (2019-2022), waar regio Antwerpen deel van uitmaakt, zal in schooljaar 2021-2022 worden geëvalueerd. De rol van opvang en eventueel andere flankerende maatregelen maakt deel uit van deze evaluatie.